

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorske ulice števil. 15. — Z urednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 13. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inserati: šeststopna petit-vrsta 4 kr., pri večkratnem ponavljanju daje se popust. — Velja za Ljubljano v upravnishvu: za celo leto 6 gld., za pol leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr., na mesec 50 kr., pošiljatev na dom velja mesečno 9 kr. več. Po pošti velja za celo leto 10 gl., za pol leta 5 gld., za četrt leta 2 gld. 50 kr. in za jeden mesec 85 kr.

Štev. 284.

V Ljubljani v soboto, 12. decembra 1885.

Tečaj II.

Knez Bismarck in središče.

Kakor se kaže, uname se v Nemčiji zopet kulturni boj. Bolj kot kedaj se zdaj postavljajo Bismarcku nasproti ultramontanci (središče) z Windhorstom na čelu. Pri misijonski debati in pri vpraševanju o izteravanjih zavzimali so popolnoma vladi nasprotno stališče ter skušali preprečiti njene namere. S tako opozicijsko politiko skuša stranka Windhorstova pridobiti si na vsak način kaj materijelnih koristij; dokazati hoče vladi, kako jej je ta stranka zelo potrebna ter jej vsled tega izvijati koncesije v cerkvenih zadevah. Železni kancelar imel je prestati v slednjih dnevih marsikatero bridko uro od Windhorstove stranke; poraz za porazom obeta in pripravlja ta stranka vladi. Če pa se jej posreči z opozicijo doseči svoje koristolovne namene, je težko določiti; jedno pa je gotovo, da ima vlada zdaj najmanj povoda plašiti se pred grožnjami Windhorstove stranke. Knez Bismarck pričel je proti njej boj, brezoziren boj; s strogimi besedami bičal je politiko središča, katero težil le po partikularnih interesih in lastnih koristih, kakor višji sodnik očital je kancelar Windhorstovi stranki nje razdiralno politiko: Jedno vam je, če država uniči sebi v korist posamične države, ali pa če naščujete posamične države k uporu proti državi, da je le to vaš dobiček! To je huda, trpka obsodba.

In kje je iskati vzroka temu razporu, kje iskati vzroka kulturnemu boju, kateri zopet preti v vsej grozovitosti in brezozirnosti uneti se v Nemčiji? Zdanje nasprotovanje središča težko je razlagati iz položaja katoliške cerkve in cerkvenih interesov, kajti zdavna uže ni bilo razmerje med državo in cerkvijo tako ugodno. Med prusko vlado

in papežem vlada prijaznost, čemur je gotovo živa priča to, da se je Nemčija v Karolinskem vprašanju uklonila papežu kot razsodniku ter voljno, brez premisleka udala se njegovi razsodbi. Prej tako kočljivo vprašanje o nameščenju škofovskih sedežev, katero je provzročilo toliko preprirov, je zdaj tudi skoro da po polnem rešeno. Vsi škofovski sedeži, izimši Poznanj-Gnezen, so nameščeni, in papeževa spravljivost pokazala se je posebno pri zopetnem nameščenju škofovskega stola v Kolonji. Tudi katoliško časopistvo piše zelo pomirljivo ter priporoča povsodi zmernost. Da se med narodom torej nikjer ne čuti potreba po zopetnem kulturnem boju, je jasno; tudi Rim živi v po polnem miru s prusko vlado, vender hočejo Windhorstovi pristaši na vsak način boj. In če se vprašamo zakaj? moramo odgovoriti, da jedino le iz velfskih interesov. Odkar so namreč združene vlade zavrgle prestolne zahteve vojvode Cumberlandskega, od tedaj pričel se je boj proti pruski vladi, zapriseglo se jej je maščevanje, katero slabi na vse strani državo ter ima na sebi vse znake revolucije. Narod in država morata trpeti in se pokoriti, ker se ni ugodilo željam in hrepenenju po prestolu vojvodi Cumberlandskemu.

To so baje glavni vzroki nenadnega in neutemeljenega boja proti vladi, cerkveni interesi so zagrinjalo, za katero se skriva koristolovna politika. Zaradi tega se je stavila zahteva, naj se jezuitje pokličejo nazaj, zaradi tega se kliče država na pomoč proti Prusiji, kolonijalni politiki stavijo se na vseh straneh ovire, in morda se ti strastni koristolovci v napačni opoziciji spozabijo celo takó daleč, da zavržejo zakon proti socialistom. „Nordd. allg. Zeitung“ pravi, da središče hoče boj, ker njegov vodja vidi v njem jedino

sredstvo, s katerim drži vkup svoje spremstvo in s katerim upa svoji stranki zagotoviti eksistenco. Za to velfsko, državni kvarno maščevalno politiko pustijo se rabiti središče in katoliški narod ter celo nekaj omamljenih svobodnjakov.

Železni kancelar knez Bismarck napovedal je boj, in gotovo ga bode bil v spoznanji resnega položaja ter uničil ali preprečil nakane maščevalne politike žaljenega velfskega samoljubja. Napovedan je boj, in bil se bode z vsemi močmi, kar pa gotovo ne bode na korist državi niti stranki, katera ga je provzročila.

Reforme v ljudskih in srednjih šolah.

Večkrat so se uže omenjale kvarnosti, katere nastajajo vsled tega, da se vsakdanji pouk v splošnih ljudskih šolah tudi v najhujši zimi pričinja uže ob polu 8. uri zjutraj. Ne more se tajiti, da je v zdravstvenem oziru za nežne mlade šolarje in šolarice škodljivo, da morajo tako zgodaj in ob slabem vremenu uže v šolo. To napotilo je nj. ekselenco naučnega ministra dr. pl. Gautscha, da je naročil dolenjeavstrijskemu deželnemu šolskemu svetu, naj takoj stori potrebne korake, da se bodo krajni šolski sveti na Dunaji bavili z vprašanjem, bi li ne bilo primerno, začetek dopoludanskega pouka po zimi preložiti na poznejšo uro, nego je bilo to do zdaj navadno ter da naj v tej zadevi potrebno sklenejo. Kakor se čuje, se bode jednako postopalo tudi v provincijah, kjer morajo otroci uže v temi podati se zjutraj na dalnjo pot v šolo.

Ob jednom se je deželnemu šolskemu svetu naročilo, naj poroča o tem, če bi iz istih vzrokov

Listek.

Andrea.

(Črtica iz življenja imenitnega moža. Spisal L. du Bois, poslovenil — c.)

Nekaterim položen je bil uže v zibel trak za redove, pa umrli so z vrvice za vratom; drugi zopet niso imeli niti plenice, a na mrtvaškem odru pokrival jim je škrlatast plašč ali maršalska suknja pokrival jim je škrlatast plašč ali maršalska suknja mrtvo srce. Kdo zamore kaj zoper usodo? Za najjasnejšim jutrom pride najtemnejša noč; komur je vzhajalo solnce megleno, oni ima vender vedno še upanje, da mu zatone svetlo.

„Ven, zanikarni hlapec, na delo! Mar se še vedno kuha vino v prazni glavi tvoji? Spiš še, a moral bi uže davno biti na delu!“

S tem neprijaznim pozdravom budil je bogati posestnik vinskih goric Battista v Monzi zgodaj v jutro svojega hlapca Andreo, ki je še trdno spal na svojem trdem ležišču.

Ta hitro skoči po konci in sam sebe spodbujajoč, odgovori mirno, a trdno:

„Včeraj nisem niti videl gostilne, da-si je bila nedelja, temveč pozno v noč delal sem v vinogradu.“

„Molči, fant!“ zavrne ga Battista, „ti si leno, jezično človeče, z bičem ukroti ti bom jezik!“

Krčevito stisne Andrea ustni in gleda za odhajajočim Battisto, stisnena pest naznanjala je skrivno misel, in le še malo je manjkalo, da je ni izpeljal.

Molče odšel je potem na vsakdanje delo v vinograd, in prvi solnčni žarki vzprejemali so z vsmiljenjem vzdih, ki jih je odpošiljala uboga potrta duša njegova.

„Vi ste rano na nogah, sosed, in videli ste vzhajajoče solnce pred menoj; toda stavim, ni vas vzbudilo pri taki dobri volji, nego mene. Kaj strmite tako černo v lepo jasno jutro, kakor bi bili imeli Bog vedi kako težke sanje?“

To so bili polnozvočni glasovi dražestne Kamile, ki so semkaj dohajali od sosednega vinograda. Toda predno jo je Andrea še zagledal, pokrila je bliskoma rudečica veselja njegov črni obraz. Glasek bil mu je dobro znan in s čarobno močjo razvedril mu je lice.

„Hvala lepa za prijazni pozdrav, Kamila“, zakliče jej; „ste-li vi tudi vstali s solncem in vas ni predramil krut gospodar iz prijetnega spanja?“

„Ne, Andrea“, odvrne mu prijazno Kamila; „vi delate Battisti krivico, on je sicer strog, a ni krut.“

„Ni krut?“ — vzplamti Andrea. „Poznate-li tigra v puščavi. Plen, ki umira v najhujših mukah, diši mu najbolje!“

„Kako grozno togotni ste danes, Andrea“, zavrne ga devojka. „Pridite mi mojo dobrovoljnost.“

„Ne!“ seže jej Andrea, naglo potolažen v besedo, „ne tega nisem hotel. Bodite veseli, še ste prosti. Tigrov zob se še ni zajedel v vas — in le želim, da bi se nikoli ne.“

Pri tem skočil je bil čez plot in jej prijazno podal svojo roko, katero mu je gorko stisnila. Usmiljeno jo je bil pri tem pogledal, in kakor da ga ume, odgovori mu:

„Dobro vem, Andrea; moja stara mati je zelo oslabela in nima je podpore, nerada bi njeni poslednji volji nasprotovala. Zaradi tega sem dovolila, dasi tudi moje srce —“

Tu zastala jej je beseda in ni si upala k višku pogledati. Toliko bolj ognjevitno uprè jej Andrea

ne bilo primerno, da se vsakdanji pouk na dunajskih srednjih šolah, vsaj v prvih dveh nižjih razredih, v času od 15. oktobra do konca marca preloži od 8. ure na 9. uro.

Gospod naučni minister je naročil tudi dolenjeavstrijskemu deželnemu svetu, naj po možnosti ozir jemlje na večkrat izražene želje gledé vnanje uravnave na dunajskih srednjih šolah, če ne govoré posebni razlogi proti temu.

Najprej namerava gospod naučni minister redni obrok za vsprejemne in ponavljalne izpite iz slednjih dni jesenskih počitnic preložiti v prve tri dneve novega šolskega leta. Tudi se je izreklo, da se onim učencem, katerih stariši ali varuhi za to zaprosijo, dovoli delati vsprejemno skušnjo uže v slednjih štirih tednih pred začetkom glavnih počitnic ter da se potem na podlagi te skušnje tudi takoj more izvršiti vpisanje.

Gledé ustnih zrelostnih izpitov želi nj. ekselencja gospod naučni minister, naj bi se kolikor možno ob enem vršili v zadnjih osmih dnevih šolskega leta, in da tedaj, ko se prično zrelostni izpiti, za druge učence preneha pouk, izročijo se jim spricevala in odpustijo se na glavne počitnice.

Gledé ustnih zrelostnih izpitov izda naučni minister naredbo, da se dopoldne in popoldne izpraša po jedna skupina kandidatov iz vseh predmetov ter se jim potem takoj opoldne in zvečer naznani izid izpitov. Deželnemu šolskemu svetu se je naročilo, o teh točkah zaslišati mnenje srednješolskih ravnateljev ter potem o tem poročati.

O znižanju cen za postrežbo in oskrbovanje umobolnih v blaznici v Ljubljani in na Studenci.

(Konec.)

Vpeljava normalnega jedilnega lista na Studencu, katero predlaga red, zdi se deželnemu odboru neumestna, ker se vsled spremembe letnih časov itak tudi menjajo razne vrste sočivja in drugih jedil.

Gledé blazničnega oddelka v deželni bolnici ima se v pogodbi od 23. februarja 1876, § 24 III. c) glasiti: za III. razred 22 kr., in sicer pričenši s 1. januarjem 1886. (Štev. 7124 de 1885.)

Red je v svojem poročilu od dné 22. novembra 1885 naznanil, da je pripravljen, v stari blaznici znižati od 24 kr. na 22 kr., ako ne bode treba pomnožiti osebja za postrežbo, katero za sedanje razmere popolnem zadostuje.

V blaznici na Studenci zahteva pa red 26 kr. za osebo na dan toliko časa, dokler se ne zgradi perilnica in sušilnica.

Kar se tiče tarifa za hrano sprejme red predloge deželnega odbora samo za vino, kruh in sa-

svoje oči v lepi, sramežljivi obrazek. Čutil je, da jej je znana njegova najskrivnejša želja; tudi ona vračevala je prostovoljno ljubezen, ki jo je tiho gojil in nosil zaprt v prsih, čisto in nedolžno. Ta misel navdala ga je s pogumom, kakor ga še ni imel nikoli; neki blaženi čut razlival se mu je v udih, in kar si dosedaj ni nikoli upal: oklenil se je z roko vitkostasnega života njenega.

Ona ni se branila.

Potegne jo ná-se; goreče njegovo oko išče njene in z zastajočim glasom in tresočimi ustni jo vpraša:

„Je-li res, Kamila. Je-li sem te dobro umel? — govori, povej mi! Ti si moje življenje in smrt! Glej, jaz te ne smem, ne morem zvati svojo; reven hlapec sem, nič nimam in ne morem ti nič dati. Zato mi le povej vse. Jaz te ljubim uže leta, goreče, kakor goreče je solnce; a jaz skrival sem to ljubezen v najskrivnejšem kotičku svojega srca, da nikdo ne zve zá-njo; nisem razodel svojih vzdihov niti zraku, zatrl sem jih, ker te nisem hotel žalostiti. Kako sem smel povzdigniti svoje oko javno k tebi? Kamila, odrekel sem se, Bog ve, kako mi je krvavelo srce — a sedaj je proč. Odgovori mi le, je-li sem bil srečnejši, vedoč, da je v tvojem srcu še prostorček zá-me?“

lato, zahteva pa povračilo za izvanredne porcije mesa à 16 kr. ob tem slučaju, ko bi oskrbovanje ostalo neomejeno ter bi dobila polovica umobolnih vsaki dan meso.

Ko bi se pa vpeljal normalni jedilni list, katerega red z nova priporoča, odpadlo bi povračilo ne samo za izvanredne porcije mesa, temveč znižala bi se tudi cena za močnata jedila na 4,8 kr. tedaj bi bila še nižja od one, ki jo je deželni odbor predlagal.

Ravnateljstvo deželnih dobrodelnih zavodov priporoča v svojem poročilu odločno vpeljavo normalnega jedilnega lista, ker za neozdravljive zadostuje, ako dobijo dvakrat na teden goveje meso, tudi bi se tem potom mnogo dalo prihraniti. Vsekako moral bi pa imeti primarij pravico, izjemoma tudi več porcij govejega mesa ordinirati, toda le toliko, da ne bode treba troškov imeti za izvanredne porcije mesa.

Ako bi se na podstavi teh predlogov spremeni- nili tarifi, bilo bi menj troškov:

Pri režiji v stari blaznici in blaznici na Studenci 2 kr. za osebo na dan 1220 gld.

Oziroma po dovršeni zgradbi perilnice in sušilnice (na Studenci še 2 kr. 730 „

Pri hrani na Studenci, ako se vpelje normalni jedilni list, blizo . . . 2000 „

Prihranilo bi se tedaj skupaj blizo 4000 gld.

Ker bi se na podlagi obravnav, katere so se vršile z redom usmiljenih sestra, oskrbni troški izdatno zmanjšali, ne bilo bi umestno, redno pogodbo od dné 13. septembra 1880. leta odpovedati; zaradi tega nasvetuje deželni odbor: *jaz sem mislil, da ne*

Visoki deželni zbor naj sklene, *da ne*

Deželni odbor se pooblašča, z redom usmiljenih sestra dné 13. septembra 1880. leta gledé postrežbe in oskrbovanja umobolnih v blaznici na Studenci sklenjeno pogodbo na podlagi z redom dovršenih obravnav predrugčiti, in sicer gledé hrane na podstavi normalnega jedilnega lista.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Deželni zbor koroški je v predvčerajšnji seji sklenil naročiti deželnemu odboru, naj se natanko bavi z vprašanjem o ustanovitvi prisilne delavnice za Koroško ter naj v prihodnjem zasedanju o tem poročá deželnemu zboru.

V moravskem deželnem zboru je nemški poslanec dr. Fux se pritoževal, da so česke šole vzrok, da v nekaterih krajih ni zadostno število uradnikov zmožnih nemščine. Navel je novojičinsko sodnijsko okrožje. Mož pa se je s svojo trditvijo blamiral, kajti predsednik novojičinske okrožne sodnije je pooblastil poslanca dr. Sebeckega, da izjavi pred deželnim zborom, da dr. Fuxove trditve

Zadnje besede govoril je z mehkim glasom; svoj obraz nagne k povešeni njeni glavi in vprašajoče zre jej v oči.

A mestu odgovora vlijo se jej solze in ihteče položi svojo glavico njemu na prsi.

Uvidela je stoprv sedaj svojo usodo, svojo ljubezen do Andre-e in mržnjo proti Battisti. Andrejino slikanje skrite, brezupne ljubezni grozno pretreslo jej je dušo.

Andrea skuša jo pomiriti in kakor v zahvalo dvigne glavico, obrne oko va-njo, naznanjajoče vso vročo ljubezen njeno.

„Dobri Andrea, ubogi Andrea“, dé mu.

„Malovredni potepin!“ zagromi za njim nadomoma razdivjani Battista, ki je poslušal njijin pogovor.

Andrea, bled od jeze, skoči v stran in se potem postavi v bran, kajti Battista z ostro lopato v roki podoben je bil besnemu. Andrea se mu polagoma umika, da se mu posreči dobiti orodje v obrano.

Sedaj pa se obrne srd Battista proti nedolžni Kamili, ki je od strahu omedlela.

Do sedaj zadrževala sta bojazen in ugled do gospodarja Andreo, da se je le branil; videvši tigra planiti na Kamilo, razpadejo vsi oziri, in

niso resnične. Dr. Fux se je skušal izviti iz zadrege in popravljal je, da se to morda zdaj še ne godi, a da bi se moglo goditi.

V gališkem deželnem zboru predlagal je poslanec Abrahamovič, naj se upeljejo lovske karte in da naj se zanje plačuje primerna pristojbina, katera se ima stekati v deželni zaklad.

V ogerskem državnem zboru nadaljevala se je predvčeranjim debata o podaljšanju zakonodavske dobe, a bilo je le malo poslancev navzočnih. Opozicija pobija sicer to predlogo, a ne s toliko odločnostjo, kakor navadno.

Tu je dežela.

Položaj na jugu je še vedno nespremenjen Bolgarski knez ni mogel sprejeti pogojev, katere mu je stavila Srbija, da se sklene premirje, češ, da se ti predlogi ne strinjajo s častjo bolgarske vojne. Le v toliko se je zdaj predrugčil položaj, da se zdaj Srbija in Bolgarija obračata do vele-vlastij, naj bi posredovale, da se sklene najprej premirje in potem mir. Velevlasti ugodé najbrže tej želji, in potem se snide konferenca, katera se bode imela posvetovati o tem vprašanji. — Važna je vèst, katero prinašajo „Times“, da so namreč zdaj uže vse tri cesarske velesile uverile se, da ni možno na Balkanu uvesti več prejšnji položaj. Če se ta vèst obistini, potem pač Bolgari z gotovostjo smejo pričakovati združenja vzhodne Rumelije z Bolgarijo.

Volitev predsednika francoske republike vršila se bode vender le dne 22. t. m., naj se do tedaj uže skonča ali ne debata o Tonkinu. Mnogo je imel opraviti Grévy, da je nasproti Brissonu vender to dosegel.

Angleške volitve so torej pri kraju. S sijajno večino so zmagali liberalni kandidatje. Liberalcev je izvoljenih 333, konservativcev 251 in 86 Parnellovcev. Liberalci so torej nasproti konservativcem in Parnellovcem za štiri glasove v manjšini. Odločevali bodo torej Parnellovci s svojimi glasovi. Zdanja konservativna vlada baje ostane na krmilu, kajti Gladstone ne namerava predlagati nezaupnice.

V Španiji je vse mirno. Konservativci so pri nekem shodu sklenili, podpirati vse vladne naredbe, katere merijo na to, da se varuje mir v deželi. Dinastična levica je sklenila podpirati liberalne reforme ministerstva.

Razne vesti.

— (Nekoliko črtic o bolgarskem knezu Aleksandru.) Priljubljenost kneza Aleksandra med vzhodnorumelijskim prebivalstvom postaja vedno večja. Iz Plovdiva piše se „Pest. Ll.“, da z bojišča vračajoči se ranjenci prave čudeže o junaštvu kneževem pripove-

misel na osveto uresničila se je. Z jednim skokom bil je poleg njega.

Z levico prijel ga je za tilnik in mu ga zadrgnil, da je kričé spustil Kamilo.

„Sedaj, ničvrednež, pokori se za vse pregrehe prokletega svojega življenja“, zagromi mu na uho Andrea.

Bodalice zabliška se mu v roki in okrvljen zgrudi se Battista na tla.

V tem trenutku pa so prijeli in povezali na pomoč došli hlapci Andreo. Nič se ni branil. Jedenkrat še obrnil je oko k slovesu na-njo in odšel je z njimi.

Postala je med tem noč. Gosti oblaki pokrivali so nebo in gosta tema ležala je nad zemljo. Na dveh ležiščih pa vladala sta mestu okrepčilnega spanca beda in skrb.

Z odprtim očesom počivala je Kamila na ležišči, kamor se je podala le navidezno. Dogodki prejšnjega dné — ki jej je rodil zibel in rakev — zelo so jej pretresli dušo in pokopali srečo njeno.

Jednako krasni cvetlici, ki je čez noč vzevela, potem pa ravno tako hitro zvenela, je tudi Kamilina ljubezen vzevela in se razsula.

(Konec prihodnjic.)

dujejo; nikakor ne morejo dovolj povedati, kako da je prijazen z vojniki; ravno tako ne morejo prehaliti njegove energije, priprostosti in zmernosti. Vzhodnorumeljski prostovoljec iz boljših stanov, ki se je vdeležil bojev okoli Slivnice in Dragomana, pripovedoval je sledeče o življenju Aleksandrovcem na bojiščih: „Naš knez je pravi izgled vseh vojaških kreposti. Zjutraj vstane prvi, zvečer se zadnji vleže. Spi med vojniki in je z njimi iz istega kotla. Pri vsaki bitki bil je v prvi vrsti, vedno brez strahu in dobre volje. Z navdušenimi besedami daje vojakom pogum: „Držite se junaci! Naprej junaci! Ne bojte se, Bog je z nami!“ — V bitvi pri Slivnici jezdil je od nasipa do nasipa ne zmenec se za kroglo, ki so okolo njega zvižgale. Ko so hoteli Dragoman vzeti, zgrabil je knez puško z nasajenim bajonetom ter je naskočil nasip na čelu prve kolone. Hraber izgled navdušil je vse vojake in v prvi vrsti je temu pripisovati, da so si Bolgari priborili tako slavne zmage. Kakor levi drle so vojaške čete naprej, slepi za svinčenke, ki so kakor toča na nje padale.

— (Nesreča dvorne dame.) Najlepša dvorna dama kraljice angleške, lady Isabell Clayton, ponesrečila se je nedavno na grozen način. Prosila je namreč kraljico za dovoljenje, da se sme peljati na sprehod z otrokoma vojvoda Connaughtskega, katera je ona leta nadzorovala, ko so bili nju stariši v Indiji. Kraljica je v to dovolila, in 20. pretečenega meseca opoldne prišla je dvorna dama po princa in princesinjo. Kraljica, ki je na balkonu stala, rekla je, da se jej konji divji zdé in da vsled tega ne pusti, da bi se njeni vnuki z njo peljali. Nekoliko razžaljena, vdarila je lady Clayton po konjih. Konja sta se na to splašili ter zadela ob voz s senom; lady Isabell padla je pri tem iz voza in so jo prenesli umirajočo v kraljevo palačo.

— (Orel ropar otroka.) „Ameriki“ se piše: Pred nekoliko tedni pitala je žena farmerja Jean Baptiste Romillyja iz Vincent de Paula v Kanadi na dvo-rišči kuretnino; med tem se je igral njen dveletni otrok zraven. Na enkrat plane orel kakor blisk na otroka, ga zgrabi s kremplji ter vzleti v zrak. Mati začuje otrokov krik ter vidi, kako sinček svoje ročice steza proseč pomoči. Na kričanje materino prileté sosedje s puškami hoteč preganjati orla. Ta leti kako miljo daleč s plenom, potem se pa vsede ne streho nekega skednja. Tukaj prične trgati otroka, a preganjajoči možje ga s tem prepodé, da v zrak streljajo. A pomoč prišla je prepozno, kajti otrok, kojega je sedaj orel na strehi pustil, bil je uže mrtev.

Domače stvari.

Deželni zbor kranjski.

(Seja dne 9 decembra.)

(Dalje.)

Posl. Detela poroča o prošnjah bolniških zdravnikov, uradnikov, strožajev in babice, naj bi se petletne doklade vstavele pri upokojenju. Poročevalec predlaga, naj se prošnja zdravnikov usliši, ona uradnikov, strožajev in babice pa odbije. — Predlog se sprejme.

Posl. Luckmann poroča o računskem zaključku deželnega odbora glede posilne delavnice. Predlogi, katere stavi v imenu finančnega odseka, se sprejmó.

Posl. Luckmann poroča o računskem poročilu deželnega odbora ter stavi naslednje predloge: Visoki deželni zbor naj sklene:

1.) Poročilo o predzgodovinskih najdbah ter pomnožitev zbirk v Rudolfinu se z zadovoljstvom vzame v znanje in gospodu muzejnemu kustosu Deschmannu izreče se za njegov trud zahvala deželnega zastopstva.

2.) Predlagano pobiranje vstopnine v Rudolfinu v onih dnevih, ko ni navadno odprt, se prizna kot primerno; visokost vstopnine pa naj določi deželni odbor.

3.) Deželni odbor se pooblašča, da imenuje Frana Kobala uradnim slugo in vratarjem v Rudolfinu z letno plačo 300 gld., s prostim stanovanjem in kurjavo.

4.) Preparatorju Ferdinandu Schulzu se dovoli 100 gld. osebne doklade od 1. 1886. počenši, prosto stanovanje in kurjavo.

Vsi predlogi se sprejmó brez debate.

Gosp. Deschmann se zahvali za izrečeno mu zahvalo ter izreka, da hoče še dalje truditi se po vseh močeh v prosep muzeja.

Posl. Luckmann poroča o proračunu muzejnega zaklada za 1886. l. Vкупni troški znašajo 3332 gld., vкупno pokritje 271 gld., torej primanjkljaja 3061 gld., kateri se pokrijejo iz deželnega zaklada. — Proračun sprejme se brez debate.

Posl. vitez Gutmannsthal poroča v imenu gospodarskega odseka in o § 1 računskega poročila deželnega odbora in o §§ 10 in 11; prvi zadeva Najvišje potrjenje zakona o pogozdovanju Krasa. Poročevalec predlaga, da se Najvišje potrjenje tega zakona vzame radostno v znanje ter se izreče želja, naj bi se kmalu izvel; v tej zadevi naj se naprosi deželno predsedništvo.

Gospod deželni predsednik baron Winkler pravi, da je tudi njegova želja, da se kmalu izvede zakon, kajti pogozdovanje Krasa je njegova največja skrb. Saj se je tudi on sam neprestano trudil, da se je zdelal zakon o pogozdovanju Krasa. Dopust, katerega mu je visoko ministerstvo dovoliti blagovolilo, porabil je gospod deželni predsednik v to, da je sestavil postavni načrt na podlagi do zdaj izišlih zakonov o pogozdovanju Krasa na Goriškem in Tržaškem. Te zakone je prestudiral, jih razmeram primerno uredil ter zboljšal. Gospod deželni predsednik se živo zanima za pogozdovanje Krasa in mnogo mu je do tega, da se zakon kolikor možno hitro izvede. Predno pa se more izvesti zakon o pogozdovanju Krasa, mora se zgotoviti poslovni red kraške komisije kakor tudi volilni red zaupnih mož in namestnikov, natančno in v obeh deželnih jezičih. § 2. zakona o pogozdovanju Krasa ima meritorično določilo, da se zaupni možje in njih namestniki izvolijo iz okrajnih glavarstev Logatec in Postojina, iz onih občin, katere imajo posestva na Krasu.

Nastane pa vprašanje, ali naj imajo vse občine omenjenih dveh okrajnih glavarstev volilno pravico v kraško komisijo, ali naj bodo nekatere izjeme. Če se za gotovo ne določi, katere občine imajo izvoliti kraško komisijo, nastali bi mnogi prepiri, in mestu da bi se občine udeleževale volitve, bi se vlagalo le nebrojno ugovorov. Zaradi tega se je omenjenima okr. glavarstvom naročilo, naj natanko pozvedujeta v tej zadevi. Da se delo natanko in prav izvrši, treba mnogo časa. Po poročilu deželnega gozdnega nadzornika leži v logaškem okraju 32 in v postojinskem 38 občin na Krasu. Okrajni glavarstvi vкупno postopata v tej zadevi z udeleženiimi občinami, in ko se delo dovrši, takoj se prične izvajati ta važni zakon.

Posl. dr. Dolenc predlaga v imenu svojih volilcev, naj se gospodu deželnemu predsedniku baronu Winklerju izreče zahvala deželnega zastopstva, ker se je on toliko trudil, da je nastal dotični zakon, kateri zadeva vitalne interese Notranjske. (Dobro-klici.)

Predlog se jednoglasno sprejme.

(Konec prihodnjic.)

— (Volitev dolenjskih mest in trgov.) Danes vršila se je volitev v državni zbor poslanca dolenjskih mest in trgov. Stala sta si nasproti g. deželni poslanec prof. Šuklje in grof Margheri. Gosp. prof. Šuklje dobil je 343 glasov, grof Margheri pa 241 glasov, torej je zmagal g. prof. Šuklje s sijajno večino 102 glasov.

— (C. kr. poštni in brzojavni urad) naznanja: Da bode zaradi mnogobrojnih pošiljatev, ki se oddajajo o božiči in novem letu na pošto, možno poštni voz o pravem času odpraviti k mešanemu vlaku Dunaj-Trst št. 100, poslovalo se bode pri vozne pošte prejemnem uradu od 16. pa do uštetega 31. decembra t. l. s strankami le do 6. ure zvečer.

— (Miklavževa slavnost.) Minoli četrtek vršila se je v šoli na ljubljanskem mahu lepa Miklavževa slavnost. Dečki in deklice bile so bogato obdarovane z obleko in jestvinami, katere so razdelili med učečo se mladino učitelji in učiteljice. „Miklavževina“ nakupila se je z denarjem ustanove gospe Matevžetove in z drugimi darovi. Slovesnosti udeležili so se šolski vodja, gosp. Belar s svojo gospo soprogo, učitelj gosp. Baho-vec, voditeljica gospa Moos z gospodičinama učiteljicama Konšek in Kern, trnovski kaplan gosp. Jan. Kobilica, kot ondotni katehet, in ondotni posestnik gospod Josip Matevž.

— („Glasbena Matica“) dobi novega učitelja gosp. Kučero iz Prage. Letna plača določila se mu je na 800 gold. Službovanje nastopi s prihodnjim mesecem.

— (Spremembe pri učiteljstvu na Kranjskem) Gosp. Anton Ozimek, nadučitelj v Dolenji Vasi pri Ribnici, in Ivan Toman, učitelj v Hotiči, sta stalno nameščena na dozdanjem prostoru.

— (Zblaznela) je včeraj zjutraj v stolni cerkvi neka mlekarica. Prepeljali so jo v blaznico. Na njej spoznali so versko blaznost.

— (Dolenjsko pevsko društvo) v Rudolfovem bode imelo svoj občni zbor dné 20. decembra t. l. v prostorih prvega „Národnega Doma“ v Rudolfovem. Pričetek točno ob dveh popoldne. Spored: Nagovor predsednika, poročilo blagajnika, tajnika in arhivarja; shodni predlogi in volitev novega odbora. K temu zborovanju se vljudno vabijo vsi p. n. domači in zvanjani udje. Odbor.

— (Nesreča ali samomor?) Iz Krškega se nam piše: Dne 8. t. m. zjutraj ob 9. uri potegnili so 66letno vdovo Marijo Perše, ki je zadnji čas služila v Krškem, pri mostu čez Savo tik Krškega mrtvo iz vode. Jedno uro poprej videl jo je mitničar Jože Koletič na omenjenem mostu stati. Če se jej je pripetila nesreča, ali če je sama skočila v vodo, se do sedaj ni moglo konstatirati.

— (Požar.) Iz Motnika se nam poroča, da je dne 4. t. m. ponoči v Učaku pogorela hiša Tineta Kušarja, kakor tudi njegov hlev in kozolec. Škoda znaša 600 gld., za katero pa Kušar ni zavarovan. Ogenj je menda zato nastal, ker je hišna gospodinja malo popreje kruh pekla in ognja v peči niso pogasili.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Črnomelj, 12. decembra. Izmed 96 oddanih glasov dobil Šuklje 84 glasov, Margheri 12.

Višnja Gora, 12. decembra. Od 33 volilcev udeležilo se je volitve 28 volilcev; Šuklje dobil je 22 glasov, Margheri 6.

Kostanjevica, 12. decembra. Izmed 33 oddanih glasov dobil Šuklje 13 glasov, Margheri 20.

Rudolfovo, 12. decembra. Izmed 128 oddanih glasov dobil Šuklje 64 glasov, Margheri 62. Dva listka sta bila prazna.

Ribnica, 12. decembra. Šuklje dobil 18 glasov, Margheri 34.

Kočevje, 12. decembra. Izmed 88 volilcev se jih je volitve udeležilo 77. Izmed teh je dobil Šuklje 13 glasov, Margheri 64.

Metlika, 12. decembra. Izmed 114 oddanih glasov dobil Šuklje 108, Margheri 6.

Krško, 12. decembra. Izmed 58 oddanih glasov dobil Šuklje 21, Margheri 37 glasov.

Dunaj, 12. decembra. „Polit. Corr.“ poroča iz Belgrada z dné 11. t. m.: Minister za vnanje zadeve poslal je zopet do vevlastij noto, v kateri predlaga, naj bi mednarodna komisija uravnala preporno vprašanje, da se tako odpravi situacija, katera bi mogla zopet provzročiti vojno; konečno obrača se do vevlastij, naj bi sprejele ta predlog.

London, 12. decembra. „Times“ poročajo, da se vzhodno vprašanje sme smatrati za rešeno; tri cesarske vlasti ne zahtevajo več, naj se uvede prejšnji položaj v vzhodni Rumeliji.

Sofija, 12. decembra. Nota vnanjega ministra na vevlasti pojasnuje, zakaj se niso mogli sprejeti srbski predlogi glede premirja, ter izraža nadejo, da bodo vevlasti uspešno vplivale, da se sklene premirje in na to časten in trajen mir.

Dunaj, 11. decembra. Listi poročajo iz Belgrada: Okrožnica Garašaninova iz Niša z dné 9. t. m. naznanja vevlastem, da je srbsko vojno poveljništvo moralo slednje bolgarske predloge iz vojaških razlogov kakor tudi z ozirom na mir, ki se ima skleniti, zavrglo. Ker ni nadeje, da se doseže praktičen uspeh, so se pogajanja prenehala. Srbija ne bode motila zdanjega miru ter mora prepustiti krivdo Bolgarom, če se prelomi mir. Srbija, katera je vedno spoštovala voljo vlastij, je

tudi zdaj voljna sprejeti vsako posredovanje vele-
vlastij, katero bi imelo praktičen, interesom Srbije
ugajajoč uspeh.

Opav, 11. decembra. Deželni zbor dovolil
je za zidanje deželne blaznice v Opavu 580 000
goldinarjev.

Bern, 11. decembra. Narodni svet je s 79
proti 53 glasovom dovolil 500 000 frankov kredita,
da se vojaško zavaruje sv. Gothard.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 12. decembra.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	82.70
„ „ „ „ srebru	83.20
Zlata renta	109.00
5% avstr. renta	99.90
Delnice narodne banke	874.00
Kreditne delnice	293.75
London 10 lir sterling	125.75
20 frankovec	9.97
Cekini c. kr.	5.98
100 drž. mark	61.75

Umrli so:

Dne 11. decembra. Neža Rozman, črevljarska so-
proga, 40 l., Rožne ulice št. 8, plućna tuberkuloza.

V civilni bolnici:

Dne 9. decembra. Marijana Hočvar, dninarica, 73 l.,
kron. plućna tuberkuloza.

Dne 10. decembra. Blaž Jerančič, gostač, 73 let,
kron. črevesni katár.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm
11. decbr.	7. jutraj	732.73	— 7.8	svzh. sl.	megla	
	2. pop.	734.04	— 7.0	jzpd. sl.	obl.	0.00
	9. zvečer	736.20	— 8.8	zpd. sl.	jasno	

Slovenci! Pozor!

Nov, izvirno ilustrovan šaljiv in satirski list

„ROGAČ“

prišel bode z novim letom izhajati po dvakrat na mesec,
in sicer 1. in 15. dan na celi poli (osem strani) velike
četvorke.

Naročnina 3 glđ. za celo leto, 1 glđ. 50 kr. za
polu leta in 80 kr. za četrt leta blagovoli naj se
posiljati (185) 3—1

upravnistvu „ROGAČA“

v Ljubljani, na Kongresnem trgu, v R. Kirbischevi hiši.

Brzo hitite in si naročite

dokler traje še konkurencija, samo
za 1 glđ. 50 kr. velikansko velikih,
neznansko debelih, širokih, nepokonč-
ljivih

konjskih plaht.

Te plahte so 190 cm. dolge in 130
cm. široke, z pisanimi obrobki in de-
bele ko deska, torej zares nepokonč-
ljive, in se iste mogó rabiti tudi za posteljno odejo.

Samo 2 glđ. 60 kr. jedna fijakarska plahta

žolto-dlakasta, z 6 raznovrstno pisanimi progami in ob-
robki, kompletna, velika, prav fina, zelo je priporočati
osebito fijakarjem. — Razpošilja se proti naprej vposla-
nemu znesku ali po poštnem povzetju, in naj se naročbe
vpošiljajo trgovsko-sodno uknjiženemu:

Universal-Versandt-Bureau, Wien, Ottakring Nr. 140/11.

Podružnica: Wien, Rothenthurmstrasse 5, im Hofe links.

NB. Kar bi ne godilo, sprejme se brez pomisleka nazaj. —
Svari se pred kričaskimi naznanili. — Cenilniški ka-
talogi za božična in novoletna darila franko in brez-
plačno. (184) 2—1

Carsko, marcno in bock- pivo

iz pivovara bratov Kosler
priporoča

v zabojih po 25 in 50 steklenic

A. Mayerjeva

trgovina piva v steklenicah
v Ljubljani. (118) 22

Odgovorni urednik J. Naglič

Učenec

čvrst dečko, kateri je vsaj 5 razredov dobro dovršil, sprejme
se v prodajalnico mešanega blaga pri gosp. Ivanu Mo-
dicu v Novi Vasi pri Rakeku pod dobrimi pogoji.
(183) 3—2

Najfinejši bohinjski sir

(160) 16

prav po ceni priporoča

J. R. Paulin v Ljubljani,

specerijška trgovina, Špitalske ulice št. 2.

Kisla voda, kopelišče Radvanj
s svojo jako obilo „natro-lithion-
kisline“. Garodovi poskusi so
dokazali, da je ogljeno-kisli
„Lithion“ pri protinskih
bolečinah najboljši
in najgotovejši
zdravilo.
52—31
(81)

Radvanjska kislina je najboljša namizna voda.
Popis in tarifi
zastonj in franko
v Radvanj.

Vašed obilnega
ogljeno-kis-
lika, natrona
in lithiona je rad-
vanjska kislina voda kot
specifikum pri: protinu,
kamni v žolči, mehurji in
ledvicah, zlati žili, brambo-
rici, brahoru, zlatenici, želodeč-
nih boleznih in pri katáru v obče.
Kopelji, stanovanja, restavracija cenó.
Zaloga: F. Plantz, Stari trg, Ljubljana.

Konkurencija

sleparstvu

konjskih plaht!

Neka že 50 let obstoječa

ces. kralj. dež. priv.

tovarna za koce in plahte

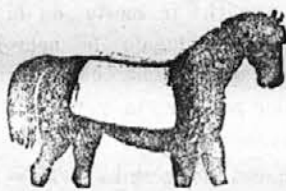
pooblastila nas je, da bi mogli z novo se prikazavšo kon-
kurencio temeljito tekmovali.

njene izdelke iz istinito solidnega, reellnega in dobrega
blaga, namreč

konjske plahte

od danes naprej

samo po glđ. 1,60 komad

velikih, debelih, širokih
in nepokončljivih konj-
skih plaht prodajati.
Te plahte so 190 cm.
dolge in 130 cm. široke,
imajo barvne obrobke
ter so debele lik deska,
tedaj v resnici nepo-
končljive.

Razpošiljajo se proti gotovini ali povzetju. — Vsak dan
se razpošiljajo na vse dele sveta te plahte in so povsodi
jako omiljene, ker iste rabijo i za posteljne odeje in so
preje veljale več nego dvakrat toliko. (181) 4—2

Naslov:

Exportwarenhaus „zur Austria“,

Wien, Ober-Döbling, Mariengasse 31,

v lastni hiši.

Pazi naj se natanko na adresu.

V Ameriko

pride najceneje, kdor se obrne na

Anolda Reifa, Dunaj, I., Pestalozzengasse 1.,

najstarejša trdka te vrste.

Natanóneje izpovedbe in prospekti
zastonj. (22) 50—40

Zobe in zobovje
Umetne
vdevije po najnovejšem ameriškem načinu brez
vsakih bolečin ter izvršuje plombovanja in vse
zobne operacije
zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradskega mostu, I. nadstropje.

Odločno najboljša, za vsacega najpraktičnejša

božična in novoletna darila

so na pr.: smodnjaki, denarni mošnjčki za kavalirje, Nilson-broši,
patent. noži, užigala, sport-brelocques (umetni privesek k žepnim
uram), avtomati, krajoni, unioumi, medaljoni itd. z vedno za tisk
pripravljenostjo stampiljo, kompl. od 1 glđ. 50 kr. in više priporoča
I. avstr.-oger. c. kr. pr. tovarna za stampilje iz kovine in kavčuka
R. Gärdtner & Comp.,
Atzgersdorf in Dunaj, IV., Wiedener Hauptstrasse 49.
Gravérski atelier, izdelovalnica pečatnih znamk.
Cenilniki franko. (182) 2—2

Tiskata in zalagata Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani

Uže 50 let

na dunajskem trgu obstoječa, jako sloveča velefirma
s suknom

„pri dobrem pastirji“

preje

Vincencij Strohshneider

Dunaj

I., Rothenthurmstrasse št. 14

razprodaje vso svojo zalogo

pristnega

suknenega blaga

iz brnske ovčje volne

v ostankih za celo moško

obleko, ki

po polnem zadostuje na

jedno kompletno obleko,

in sicer za suknjo, hlače in telovnik v vseh barvah in
nepokončljive kakovosti po dveh najnižjih cenah, in
sicer:

II. kakovosti za celo obleko . . . glđ. 3,50

I. 4 50

Od le-teh ostankov ni možno razpošiljati vzorcev,
nasprotno pa tu javno obljubujem, da blago, koje bi
komu ne godilo, vzamem nazaj.

Razpošiljanje gori omenjenega suknenega blaga
vrši se brez troškov za vkladanje proti vposlanemu
znesku ali proti povzetju. (179) 4—2

Ne gubiti časa!

Od svetoznanih konjskih plaht, koje sem na neki
dražbi za polovico navadne cene pokupil, in koje so
po vseh delih sveta vsled objavljenja mojih konjskih
plaht uže kupili, prodajam, dokler je še kaj v zalogi,

le po 1 glđ. 50 kr.

velikansko velike, neznano debele in nepokončljive

konjske plahte

z raznoterimi barvnimi
obkrajki ter debele ko
deske, 190 cm. dolge, 130
cm. široke, z raznovrst-
nimi obkrajki, jako de-
bele in istinito nepo-
končljive, I. kakovosti po
glđ. 1,75, najviše kaka-
vosti, jako fine po glđ. 1,95.

Dalje je tudi v zalogi:

500 tucatov žolto-dlakastih fijakarskih plaht

z raznovrstnimi barvnimi progami in obkrajki, kom-
pletne, velike, zelo fine le po glđ. 2,60, 190 cm. dolge,
135 cm. široke po glđ. 2,80; 195 cm. dolge in 155 cm.
široke, zelo fine po 3 glđ. komad.

Priporoča se osebito fijakarjem. Dalje je pri meni
na prodaj:

400 svilenih posteljnih odej

iz najfine burett-svile, v najkrasnejših barvah, ru-
deče, plave, žolte, zelene, oranže, pisane, po polnem
dolge za največjo postelj, po glđ. 3,50, par velja samo
glđ. 6,50.

Na stotine zahval in zopetnih naročb od mero-
dajnih osobnostij, kojih sem jeden majhen del uže
objavil, izloženi so v moji pisarni v dobrohotni pre-
gled in si bom dovolil, vse one v poslednji dobi vpo-
slane zahvale in zopetne naročbe kmalu objaviti.

Kar bi ne ugajalo, sprejme se brez po-
misleka nazaj. (180) 6—2

Naslov:

Webewaren-Manufactur J. R. Rabinovicz,

Wien, III., Hintere Zollamtsstrasse Nr. 9.

NB. Od neke druge strani anonsirane plahte po 1 glđ.
60 kr. prodajem na zahtevanje po 1 glđ. 20 kr.